

ФОТОЕНЦИКЛОПЕДІЯ ТВАРИН

НЕБЕЗПЕЧНІ ТВАРИНИ

хижі птахи

дикі кішки

ФОТОЕНЦИКЛОПЕДІЯ ТВАРИН

НЕБЕЗПЕЧНІ ТВАРИНИ

хижі птахи

дикі кішки

КІЇВ • ПЕРО • 2009

ЗМІСТ

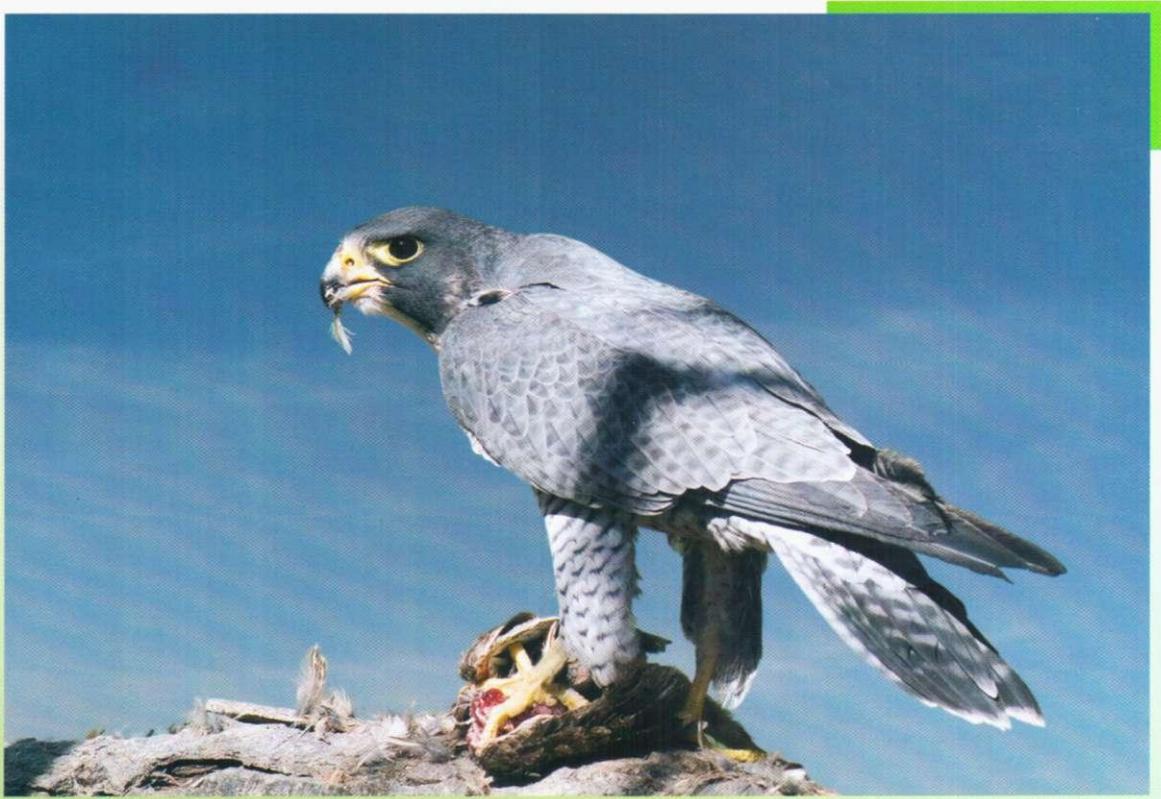

Хижі птахи.....	5
 Орли.....	8
 Грифи.....	12
 Соколи	16
 Яструб.....	20
 Скопа	22
 Канюк.....	24
 Пугач.....	28
 Сови.....	32

Дикі кішки 37

Тигр	40
Лев	44
Гепард	48
Ягуар	50
Леопард	52
Сніжний барс	54
Пума	56
Рись	58
Кішка-рибалка	62
Сервал	64
Оцелот	66
Маргай	68
Покажчик	70

ХИЖІ ПТАХИ

Є птахи, які харчуються тільки тваринною їжею. Деякі з них їдять падаль, але більшість добувають живу дичину, тобто є хижаками. Хижі птахи — неперевершені мисливці тваринного світу, і кожен із них має властивий тільки йому спосіб полювання.

У хижих птахів гострий дзьоб гачком, який дозволяє їм розривати м'ясо. Також у них сильні лапи з вигнутими гострими пазурами: з їх допомогою птахи вбивають своїх жертв і мають можливість утримувати їжу під час трапези. Великі очі спрямовані вперед, що дозволяє їм краще вистежувати дичину.

Хижих птахів стає все менше, хоча у природі вони мають дуже небагато ворогів. Річ у тім, що люди активно полюють на дичину, а крім того, вирубають старі високі дерева, на яких вона гніздиться. Тому чимало птахів потребують охорони.

Усіх хижих птахів можна поділити на дві великі групи: деякі полють у світлий час, інші активні у сутінках і вночі.

До денних хижаків належать орли, яструби, канюки, соколи, грифи, птах-секретар тощо. Усі ці птахи, полюючи, покладаються на надзвичайно гострий зір.

До нічних хижих птахів належать різноманітні сови, пугачі, сичі, сипухи. Усі вони відрізняються від денних хижих птахів тим, що можуть упевнено орієнтуватися в темряві завдяки надзвичайно тонкому слуху.

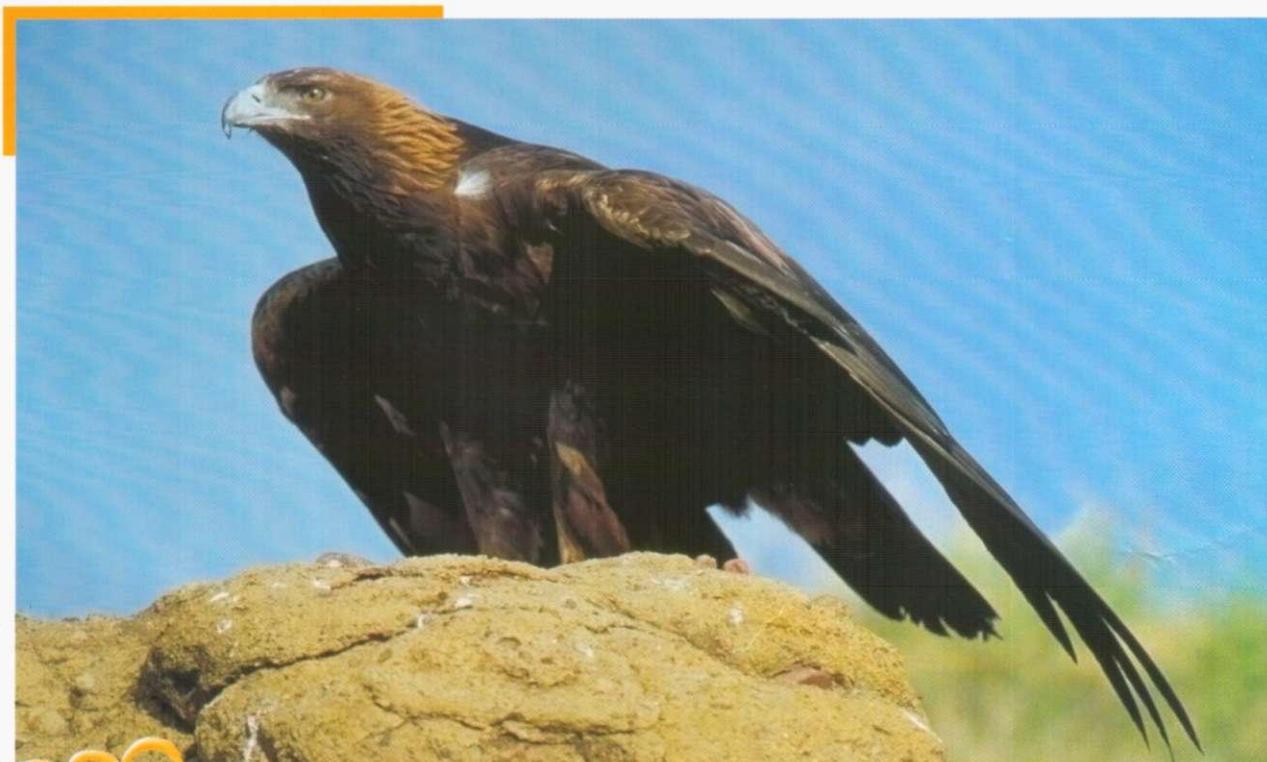
Дехто вважає, що сови вдень погано бачать. Але це не так. Зір у них розвинений чудово, причому вони набагато краще від інших птахів бачать у сутінках. А в абсолютній темряві, де безсилий найгостріший зір, вони можуть безпомилково схопити здобич тільки на слух.

Через м'яке оперення політ сов цілком безшумний: це необхідно, щоб шерех крил не зауважав прислухатися до нічних звуків.

ОРЛИ

Гострий зір дозволяє орлам здалеку помітити здобич, а завдяки могутнім лапам із гострими пазурами вони можуть схопити і убити навіть велику жертву. Орла завжди вважали втіленням сили й влади. Зображення цього птаха прикрашають герби багатьох країн. Наприклад, білоголовий орлан (на знімку праворуч) є національною емблемою Сполучених Штатів Америки. Він харчується рибою і живе на берегах морів, річок і озер Центральної та Північної Америки. У шлюбну пору птахи виконують у повітрі незвичайний танець: зчепившись пазурами, вони зриваються у круте піке, стрімко обертаючись у польоті.

Беркут — великий орел із розмахом крил 3 метри. Його зір у 7 разів гостріший, ніж зір людини. Беркут здатний виявляти здобич на землі (кроликів, зайців, бабаків, козенят) або в піднебессі (журавлів, гусаків) на відстані до 3 кілометрів.

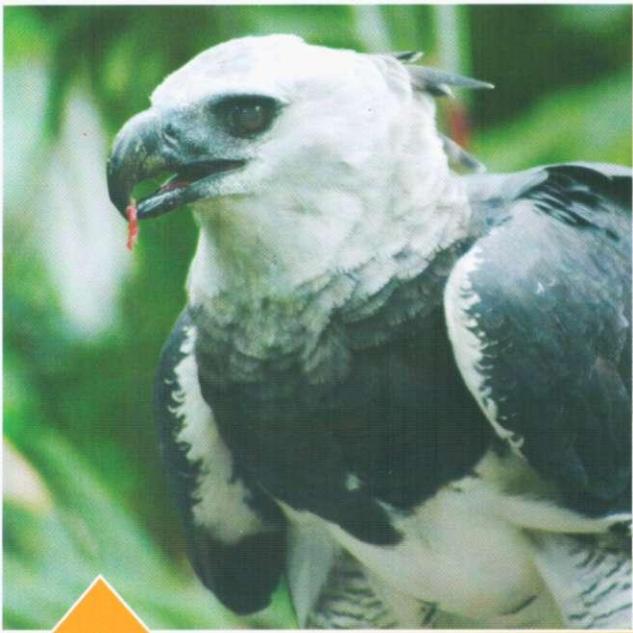
Білоголовий орлан

Бойовий орел дуже витривалий і може ширяти у піднебессі годинами. Цей найбільший з африканських орлів без вагань нападає навіть на таку велику здобич, як антилопа.

Степовий орел полює на невеликих гризунів. Він часто підбирає здобич, убиту іншими хижаками. Живе цей орел у степах, саванах і пустелях Старого Світу.

Гарпія звичайна мешкає в лісах Південної Америки. Цей орел великий і сильний. Спритно лавіруючи серед гілок, гарпія полює на мавп, лінівців, великих папуг.

Суворе чорне оперення кафрського орла прикрашають лише дві яскраві білі смуги на плечах. Цей орел живе в горах Африки. Його улюблена здобич — невеличкі дамани.

Орел-скоморох годинами ширяє над африканською саваною. Охороняти гніздо батьківській парі зазвичай допомагає третій птах, який чатує на варті поблизу.

ГРИФИ

Слабкі лапи грифів не пристосовані хапати та вбивати здобич, тому ці птахи споживають падаль. На своїх довгих широких крилах грифи годинами, не відчуваючи втоми, велично ширяють у піднебесці та уважно вишукують собі їжу. Довга гола шия дозволяє їм, не забруднивши оперення, заsovувати голову всередину великої туші. Грифи в багатьох народів є символом смерті, бо здалеку злітаються до трупів тварин. Африканський вухатий гриф (на знімку праворуч) часто літає за яким-небудь хижаком, щоб поживитися його здобиччю. Після його трапези залишаються лише голі кістки.

Королівський гриф мешкає в лісах Південної Америки. Крім гострого зору, він має гострий нюх, що є досить незвичайним для птахів. Ширяючи над лісом, він може за запахом знаходити здобич, яку не бачить під кронами.

Африканський вухатий гриф

Каліфорнійський кондор — найбільший птах Північної Америки. Це один з найрідкісніших хижих птахів на Землі: лишилося близько 60 кондорів, які мешкають у горах Каліфорнії. Каліфорнійські кондори живуть і відшукують їжу невеликими групами. Свої гострі пазурі вони використовують для того, щоб простромлювати шкіру мертвих тварин (переважно домашньої худоби).

Білоголові сипи гніздяться групами на виступах скель у горах і пустелях. Якщо один із них знайде падаль, він сповіщає про це інших пронизливими криками.

Андський кондор — один із найбільших з усіх птахів, які літають: розмах його крил перевищує 3 метри. А живе цей птах до 90 років. Голову самців прикрашає м'ясистий гребінь.

Бородач,
або ягнятник

Африканський
білобокий гриф

Чорний гриф

СОКОЛИ

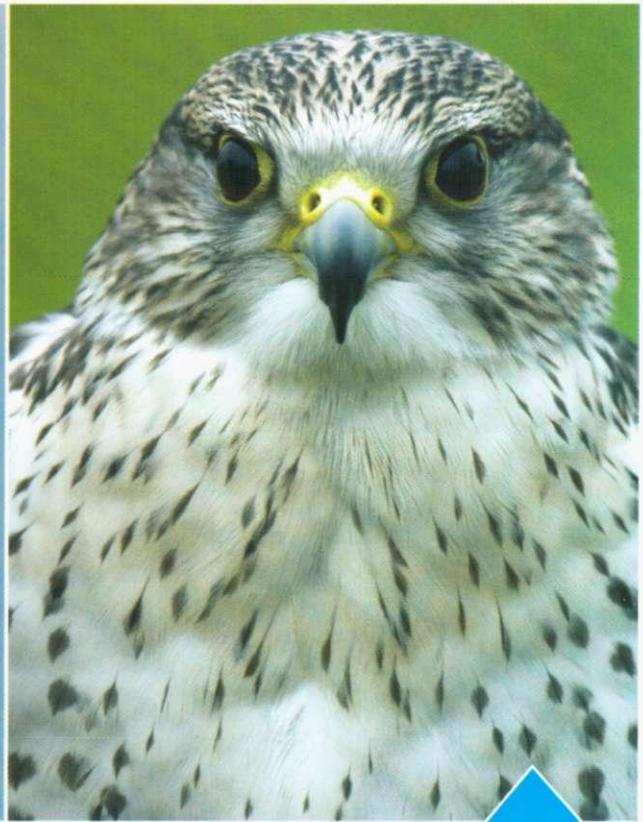
Соколи зустрічаються на всіх континентах, крім Антарктиди. У древніх єгиптян цих благородних птахів вшановували як символ влади й могутності. Крила соколи мають довгі й загострені. У багатьох видів, наприклад у кречета (на знімку внизу), на верхній частині дзьоба є гострі зубці. Сапсана, зображеного на знімку праворуч, легко впізнати в польоті за силуетом, який нагадує обриси якоря. Цей птах зустрічається зазвичай поблизу прибережних обривів або в горах. Як мисливець сапсан не має собі рівних: пікіруючи на птаха в польоті зі швидкістю 300 кілометрів на годину, він ніколи не промахується й убиває здобич одним ударом потужних лап.

Кречет — найбільший із соколів. Він живе в горах, тундрі та на скелястих узбережжях арктичних морів. Зазвичай він вартує на своєму високому посту, а помітивши здобич (великого птаха), зривається в політ, пікірує на неї та б'є пазурами у спину.

Сапсан

Підсоколик малий — невеликий сокіл, який живе на відкритих просторах тундрі і степів Євразії та Північної Америки. Його здобич — дрібні птахи, яких він наздоганяє на поземному польоті.

Люди здавна приручали соколів і полювали з ними на дичину. Таке полювання в деяких країнах популярне й зараз. Сокола балобана дуже цінують любителі соколиного полювання.

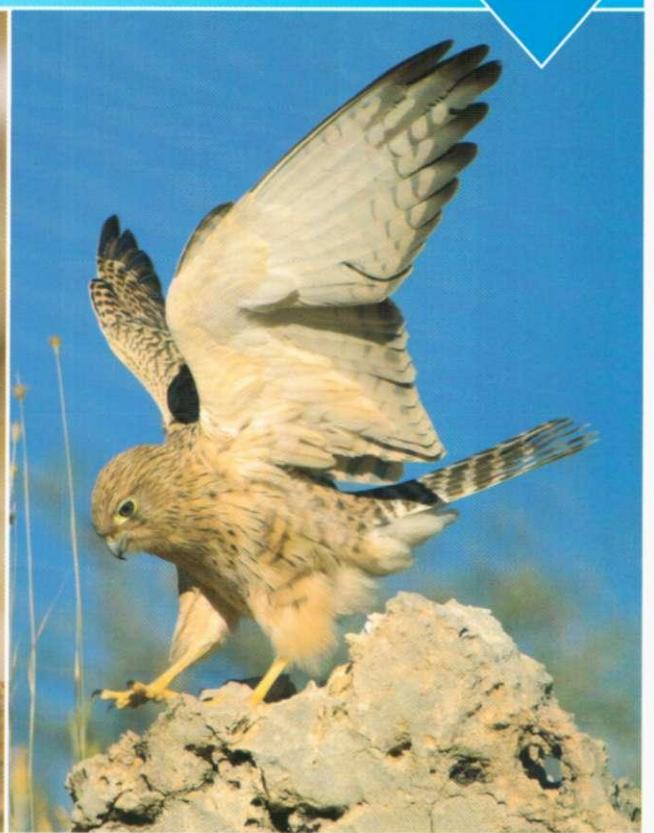
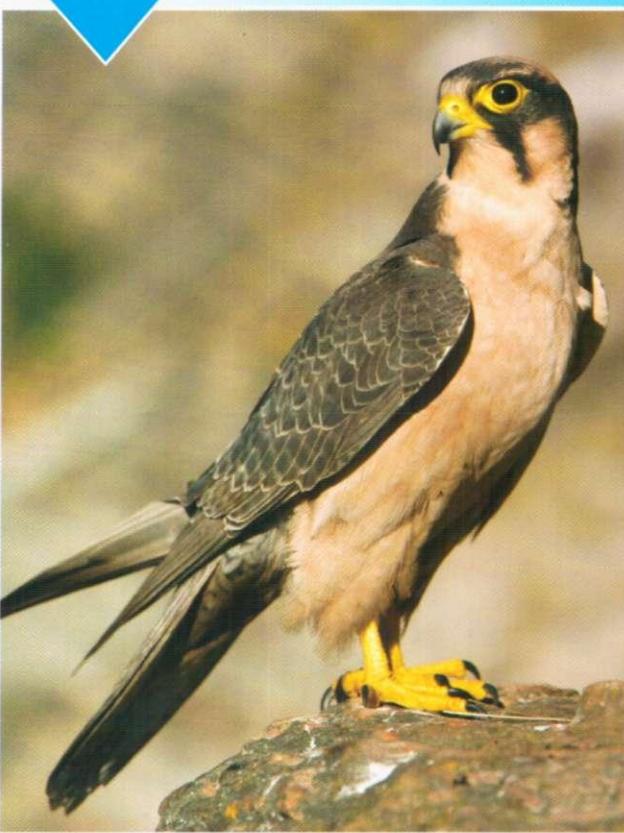
Каракара — символ Мексики. На відміну від інших соколів, у неї довгі ноги з короткими приплюснутими пазурами, і на свою здобич (комах, равликів, падаль, дрібних звірків) ця птаха полює пішки. Іноді каракара нападає на грифів і змушує їх відригнути з'їдений харч. Своє величезне чашоподібне гніздо каракара будує високо на деревах.

Попелястий сокіл дістав свою назву за блакитно-сіре оперення. Він живе в Африці й на Середньому Сході, де влітку віддає перевагу горам, а взимку — болотам, рисовим полям і лісистим саванам.

Голову середземноморського сокола, або ланера, прикрашає рудуватий «каптур» і чорні смужки-«вуса». Під час полювання самка лякає дичину й жene на самця, який ловить її.

Боривітер дуже поширений у Старому Світі. Сред соколів тільки він може зависати в повітрі, тріпочучи крилами. Помітивши здобич (полівок або ящірок), він стрімко пікірує на неї.

ЯСТРУБ

Яструби населяють усі континенти нашої планети. Ці птахи середнього розміру з тонкими й гострими пазурами. Гніздяться вони зазвичай у лісах. То швидко змахуючи крильми, то плаверуючи, яструб облітає верхівки крон, описуючи широкі кола над своєю мисливською ділянкою. Яструб малий (на знімку праворуч), спіймавши здобич, несе її близче до гнізда й общинує пір'я, перш ніж почати їсти. Залишені на землі купки пір'я видають близькість його житла. Малий яструб дуже поширений у Європі, Азії й Африці, однак побачити цього потайливого птаха вдається не часто. Але іноді він навідується в пошуках здобичі на пташині двори.

Серед хижих птахів жоден не може зрівнятися з яструбом у моторності та спритності. Використовуючи свій довгий хвіст як кермо, він може різко змінювати висоту й напрямок польоту, безпомилково маневруючи серед гілок дерев. Полюючи, він стрімко облітає свою мисливську ділянку або ж чатує на здобич (переважно птахів), сидячи на високому дереві. Намітивши жертву, він намагається захопити її зненацька та кидається на неї згори.

СКОПА

Скопа — великий хижий птах. Він харчується тільки рибою і чудово пристосований до її лову. Ширяючи над водоною гладдю, скопа уважно відстежує здобич. Помітивши її, птах круто пікірує вниз, склавши крила й виставивши вперед лапи. Ніздрі скопи можуть закриватися клапанами, щоб під час пірнання в них не потрапила вода. Нижній бік її пальців покритий дрібними шипами, щоб слизька здобич не могла з них вирватися. Пазурі скопи так глибоко впиваються в рибу, що іноді надто важка здобич може затягнути птаха під воду.

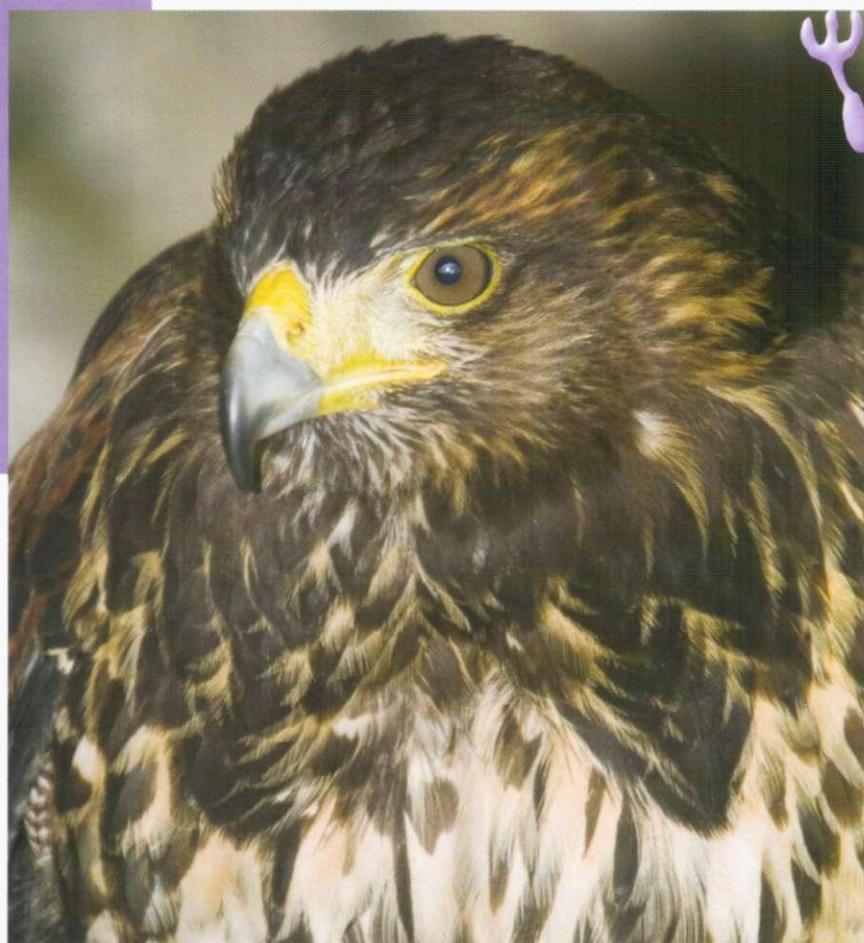

Скопа дуже пошиrena у світі. Її можна побачити майже на всіх морських узбережжях, а також на всіх континентах по берегах озер і річок, які не замерзають. Цей птах є офіційним символом провінції Нова Шотландія в Канаді та Сьодерманланд у Швеції.

КАНЮК

Канюк звичайний — один із найзвичайніших хижих птахів Європи й Азії. Його можна побачити і в лісі, і на полях, і поблизу міст. Впізнати цього птаха можна за голосним жалібним звуком «кі-е-е», який він час від часу вигукує, а також за широкими округлими крилами і хвостом у формі віяла. Канюк полює, ширяючи колами над полем, або вистежує здобич із вершини високого дерева. Спіймавши жертву, він убиває її на землі й розриває на частини дзьобом. Він харчується дрібними гризунами (мишами, полівками), пташенятами, великими комахами або дощовими хробаками, при нагоді не відмовиться від падалі.

У шлюбну пору канюки стають незвичайно жвавими, що зовсім їм не притаманно. Пара птахів «танцює» у повітрі, часом зриваючись у стрімкі пікі. Самка й самець спільними зусиллями будують величезне гніздо, до метра у поперечнику, розміщуючи його у розгалуженні гілок або на краю обриву.

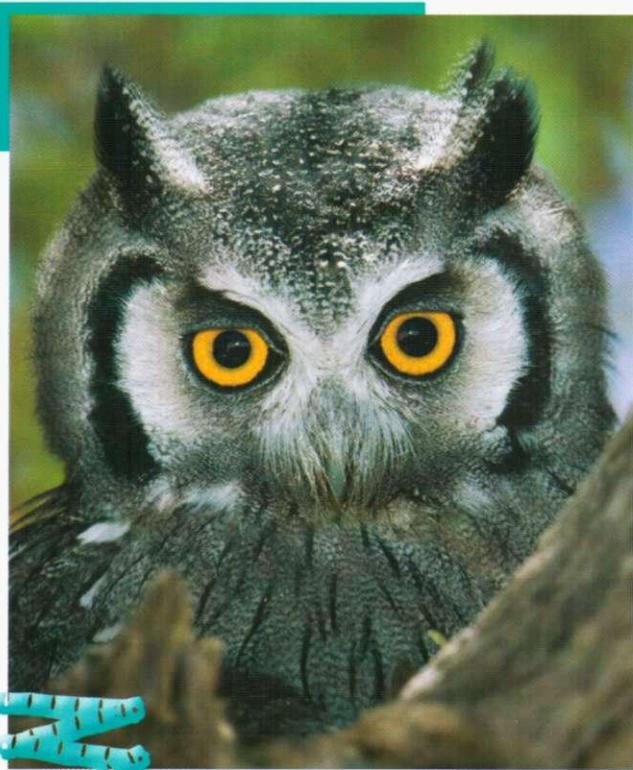

Сова сира

ПУГАЧ

Надзвичайний зір, дуже гострий навіть у темряві, тонкий слух і безшумний політ дуже допомагають совам під час полювання. Свою здобич вони часто заковтують цілком, а потім відригають неперетравлені залишки (кістки, пір'я, шерсть). Пугач (на знімку праворуч) — найбільший представник сов. Здобиччю йому служать гризуни, зайці, їжаки і птахи, у пошуках яких він за ніч пролітає величезні відстані. На голові у нього є два пучечки пір'я («вушка»), які він піднімає, коли стривожується або зацікавлюється, і опускає, коли вирушає в політ. Живе пугач до 60 років! Деякі народи вшановують його як символ мудрості, інші вважають провісником нещастя.

Невелика білоніца совка, яка живе в Африці (на знімку ліворуч), дістала свою назву за білий колір «личка», яке окреслює чорна смуга. Строкате забарвлення оперення великої вухатої сови (знімок праворуч) нагадує кору дерева.

Пугач

Болотяна сова харчується в болотистих місцях, полюючи на полівок, жаб і комах. За здобиччю зазвичай вона вилітає у сутінках, а в похмурі погоду навіть удень.

Американський пугач населяє ліси, пустелі та прерії Америки. Його можна побачити навіть у міських парках. Це дуже спритний мисливець із гострим зором і слухом.

Північноамериканська совка — мешканець лісів. У шлюбну пору самець наближається до самки, підстрибуючи, крутячи головою і підморгуючи. Якщо самка готова прийняти його залицяння, то вона дотикається дзьобом до дзьоба самця. У такому «поцілунку» обидва птахи починають пригляджувати одне одному пір'їнки.

Сови

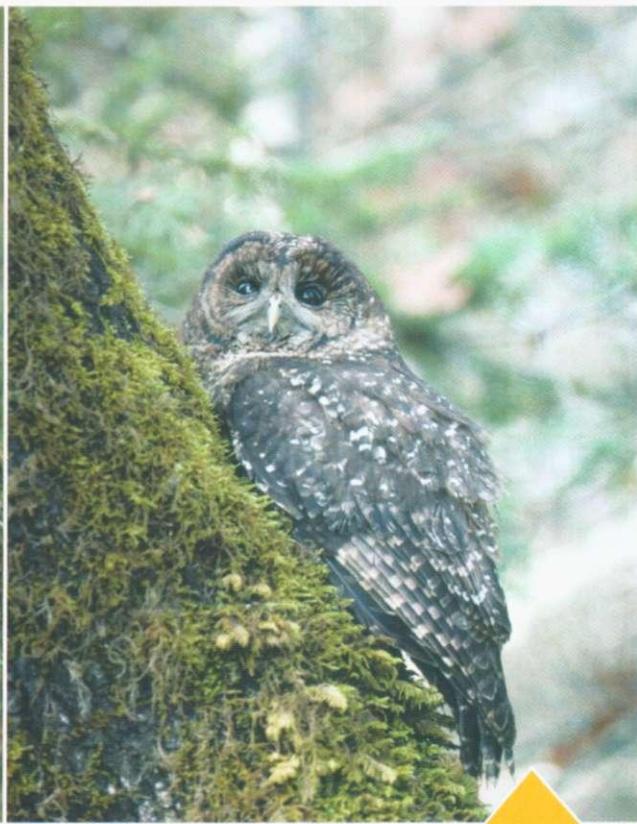
Сови не будують гнізд, воліючи виводити пташенят у залишених іншими птахами гніздах або в дуплах дерев і ущелинах скель. Дехто вважає, що сови полюють тільки вночі, але це не так: багато з них активні й удень, коли видно. Полярна сова (на знімку праворуч) мешкає в тундрах, де влітку панує полярний день. Цей птах, який поступається розміром тільки пугачеві, є емблемою провінції Квебек у Канаді. Полярна сова полює на птахів і тундрових гризунів — лемінгів. Крім гострого зору, вона має такий тонкий слух, що чує шерех лемінга в траві або під снігом на відстані у сотні метрів.

Сипуха не ухає, як пугач, а видає звуки, схожі на туркотання. Через те що сипуха часто полює на гризунів на цвінтарях, вона стала персонажем оповідок про нечисту силу.

Полярна сова

Невелика кроляча сова живе в американських преріях. Вона активна і днем, і вночі. Ці птахи селяться невеликими колоніями в норах гризунів, харчуються комахами й дрібними гризунами.

Оперення плямистої неяситі всіяне дрібними світлими цятками. Це рідкісний птах — символ охоронців природи Північної Америки. Він полює, чатуючи на здобич у засідці.

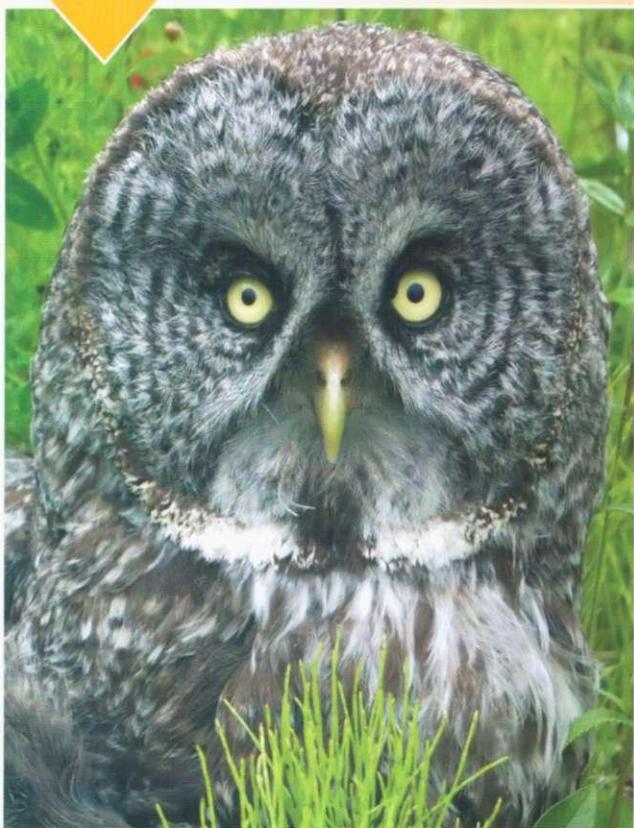
Звичайна неясить, або сіра сова часто зустрічається в лісах Європи. Шлюбний клич самця цього виду сов звучить як «ху-ху-ху», потім короткий заклик «у» і трель «у-у-у... і те саме спочатку!

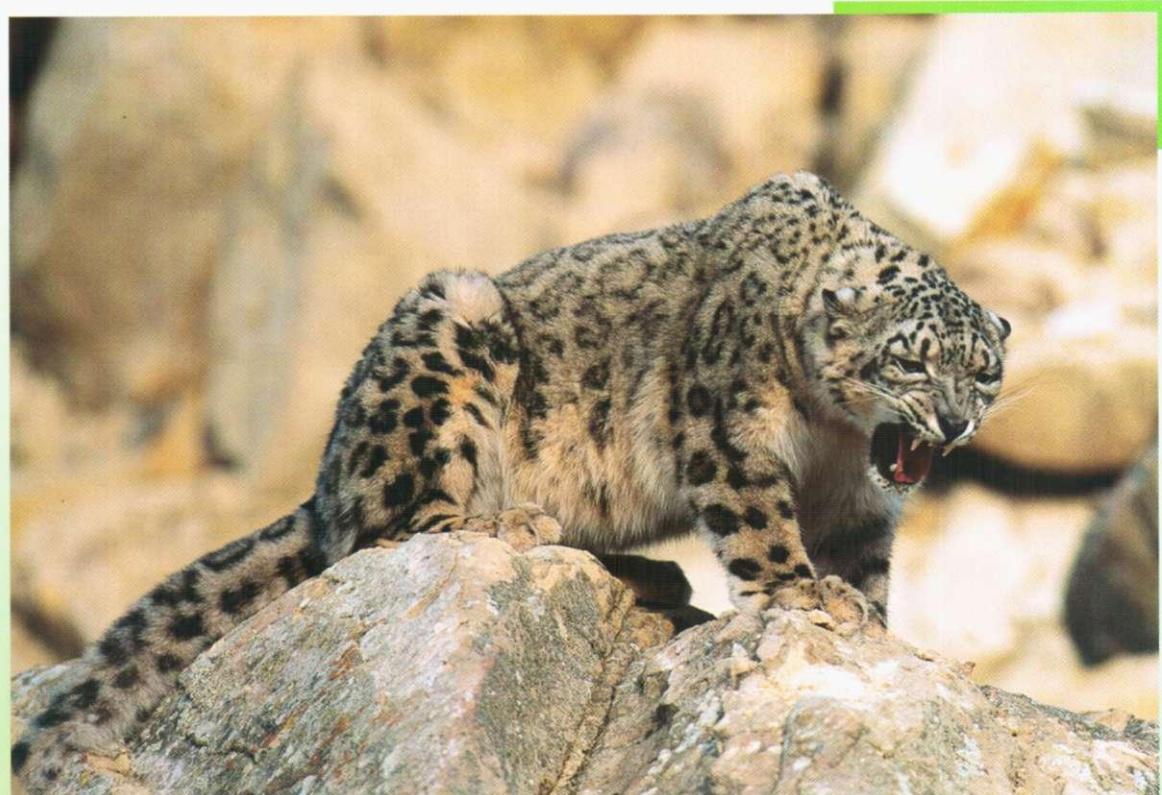
Хатній сич іноді літає вдень, але полює зазвичай тільки з настанням вечора, в основному, на земляних хробаків, комах і полівок. Стародавні греки вважали його супутником Афіни, богині мудрості.

Няєсить бородата — одна з найбільших сов півночі Євразії й Північної Америки. Вона харчується дрібними гризунами. Свою круглу голову цей птах може повертати на 270 градусів.

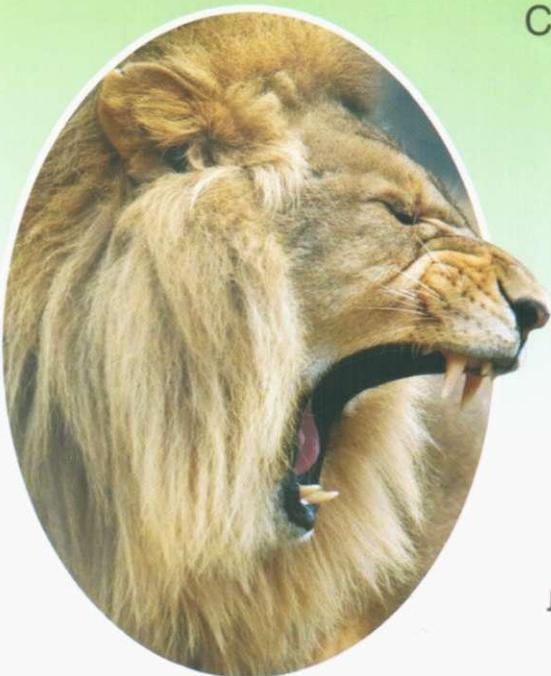
Очкова сова живе у Центральній і Південній Америці. Її жовті очі обведені півмісяцями білого пір'я, схожими на окуляри. Вона полює ночами, зазвичай поблизу водойм.

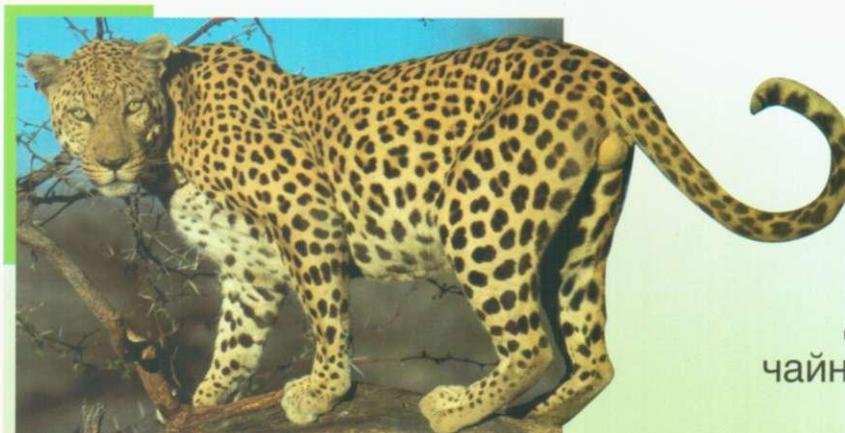
ДИКІ КІШКИ

Серед усіх хижих звірів кішки найкраще пристосовані до добування їжі полюванням. Вони озброєні великими гострими іклами, які вstromлюють у тіло жертви. У шаблезубого тигра, який вже вимер, ікла були такі величезні, що стирчали з пащі. Краї кутніх зубів були гострими, як лезо ножа, і легко розрізали плоть жертви, а шорсткий язик відділяв м'ясо від кісток.

Хоча леви, тигри, барси, оцелоти дуже розрізняються забарвленням і розмірами, всі ці представники котячих нагадують домашню кішку. У них округла голова, видовжене м'язисте тіло й сильні лапи з гострими кігтями, що втягаються у подушечки.

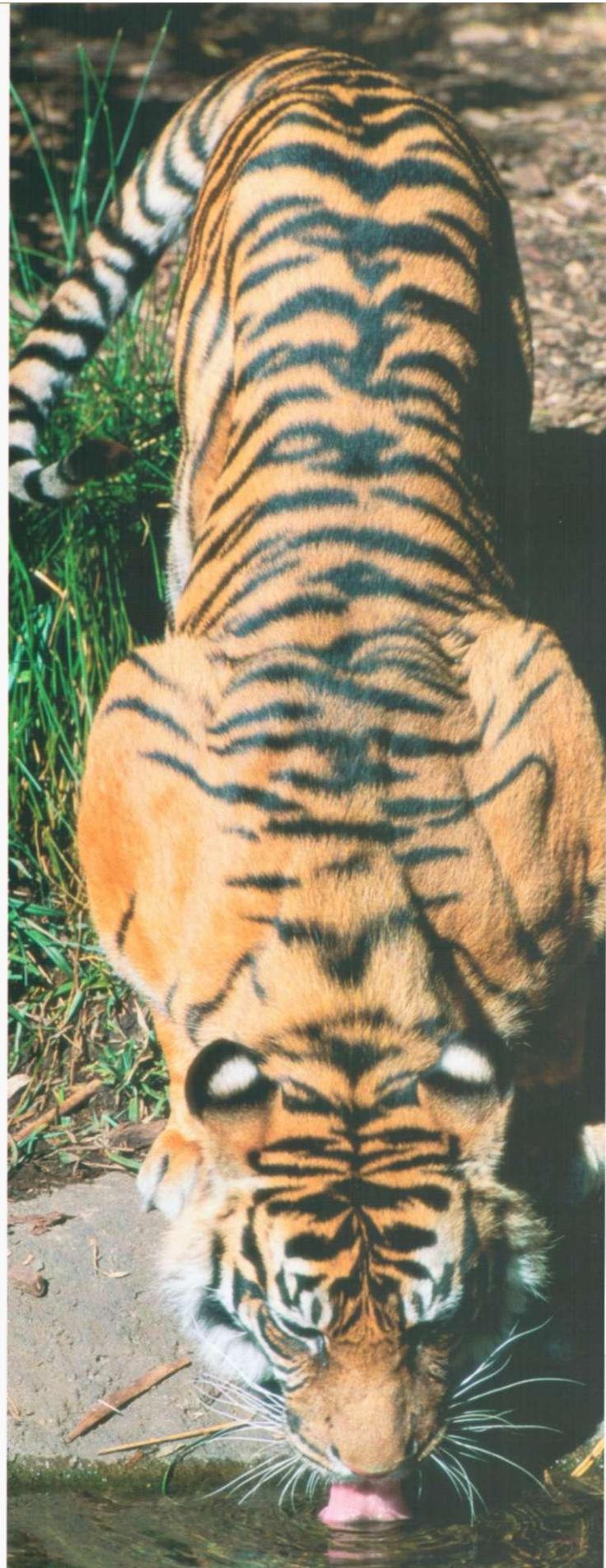
Завдяки великим очам котячі добре бачать уночі, але під час полювання вони зазвичай покладаються на надзвичайно тонкий слух.

Нюх у них розвинутий не так добре, як у собак, тому кішки не переслідують жертву по сліду, а полюють із засідки. На морді в них є довгі, чутливі «вуса» — вібриси. З їх допомогою кішки орієнтуються у темряві.

Родина котячих поділяється на три групи: великі кішки, малі кішки та гепарди. До великих кішок належать леопарди, тигри, леви, ягуари, сніжні барси. Вони вміють ричати, на відпочинку витягають передні лапи перед собою, їдять лежачи, зіниця ока в них кругла. Вплювавши велику тварину, вони наїдаються досхочу, а потім 2–3 дні можуть голодувати.

До малих кішок належать оцелоти, маргаї, рисі, пуми, сервали й кішки (у тому числі домашні). Це тварини невеликого і середнього розміру, зіниці у них вузькі, вони не ричать, але вміють муркотіти, на відпочинку підбирають передні лапи під себе, їдять присівши. Їм необхідно харчуватися регулярно.

Нарешті, гепард — дуже своєрідна кішка, яка зовні нагадує собаку. Навіть кігті у нього не втягаються в подушечки лап.

ТИГР

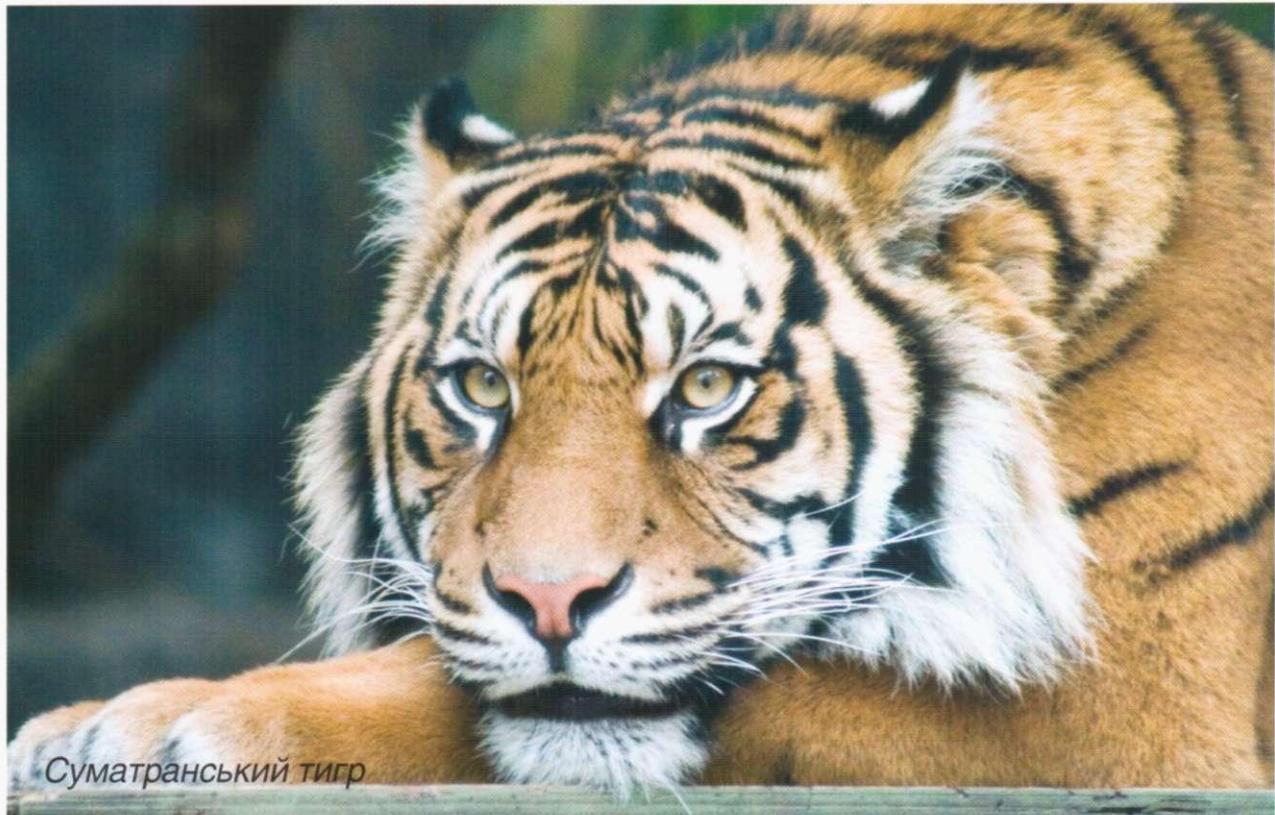
Тигри живуть поодинці й не можуть терпіти присутності родичів на своїй території. Полює тигр уночі. Орієнтуватися у темряві йому допомагають тонкий слух і довгі вуса-вібриси, що вловлюють найменше коливання повітря. Цей спритний і небезпечний хижак озброєний довгими іклами, які глибоко встремлюються в тіло жертви. Тигр не любить швидко бігати, але йому не бракує витривалості й терпіння. Відстеживши жертву, він атакує її блискавичним стрибком, від якого нема порятунку. Тигр не боїться води й добре плаває. Амурський тигр (на знімку праворуч) — найбільша кішка на Землі. Він живе на Далекому Сході Росії в тайзі Приморського краю. Це рідкісний звір, який потребує охорони.

Серед бенгальських тигрів зустрічаються звірі з майже білим хутром із коричневими смужками і блакитними очима. У природі вони рідко виживають, але близько двохсот цих красенів живе в зоопарках.

Амурський тигр

Суматранський тигр

Тигри стали рідко зустрічатися у природі, оскільки людина вирубує ліси, в яких вони мешкають. Тигри під охороною закону у всіх країнах, де вони ще збереглися, але браконьєри продовжують полювати на них через чудову шкуру, яка цінується дуже дорого. Сьогодні в дикій природі залишилося не більше 8 тисяч тигрів.

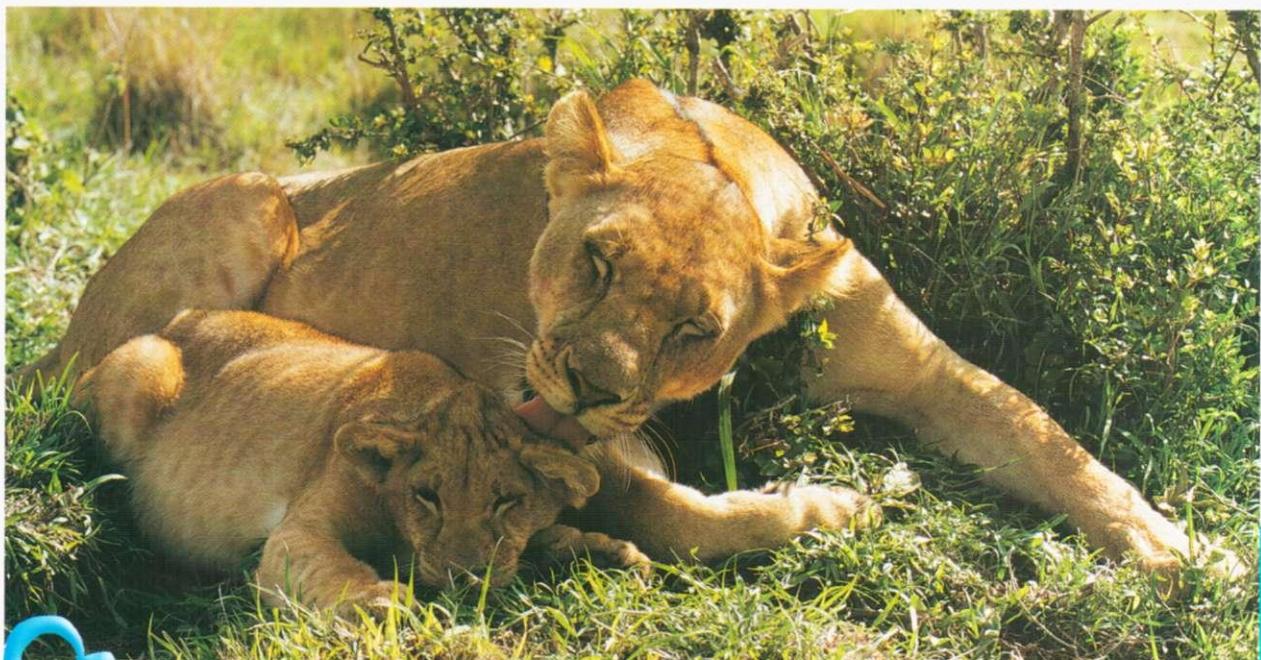
Бенгальський тигр

Індокитайський тигр

ЛЕВ

Леви — найбільш товариські серед котячих: вони живуть родинними групами-прайдами, які складаються з 6–8 самок, їхніх дитинчат та 2–3 дорослих самців. Головними у прайді є найстарша самка й один з найкремезніших самців — батько всіх дитинчат. Знаменитий рик лева видає тільки самець. Його чутно за 9 кілометрів! Він служить попередженням для можливих суперників, повідомляючи, що територію вже зайнято. Багато часу леви відпочивають і перетравлюють їжу. За один раз лев може з'їсти 35 кілограмів м'яса, а потім голодувати тиждень. Це єдина з великих кішок, яка має одноколірне забарвлення шкури. Довжина тіла самця досягає 3 метрів, самки помітно менші і у них немає гриви. Леви полюють на антилоп, зебр, жирафів. Вони мешкають у саванах Африки та в Індії.

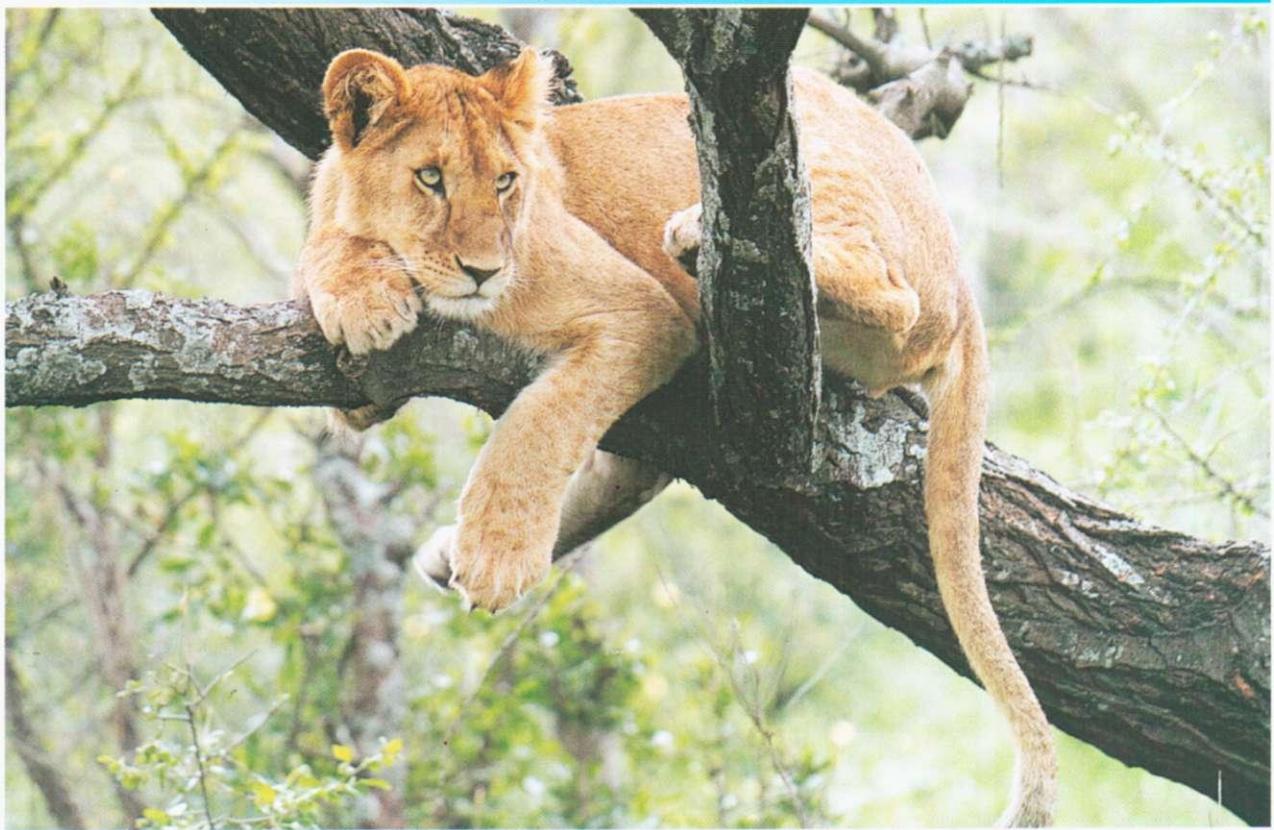
Левиця приносить дитинчат раз на два роки. Шкура новонароджених левенят покрита темними цятками, які згодом зникають. Левенята харчуються материнським молоком близько півроку та залишаються поруч із матір'ю до дворічного віку.

Африканський лев

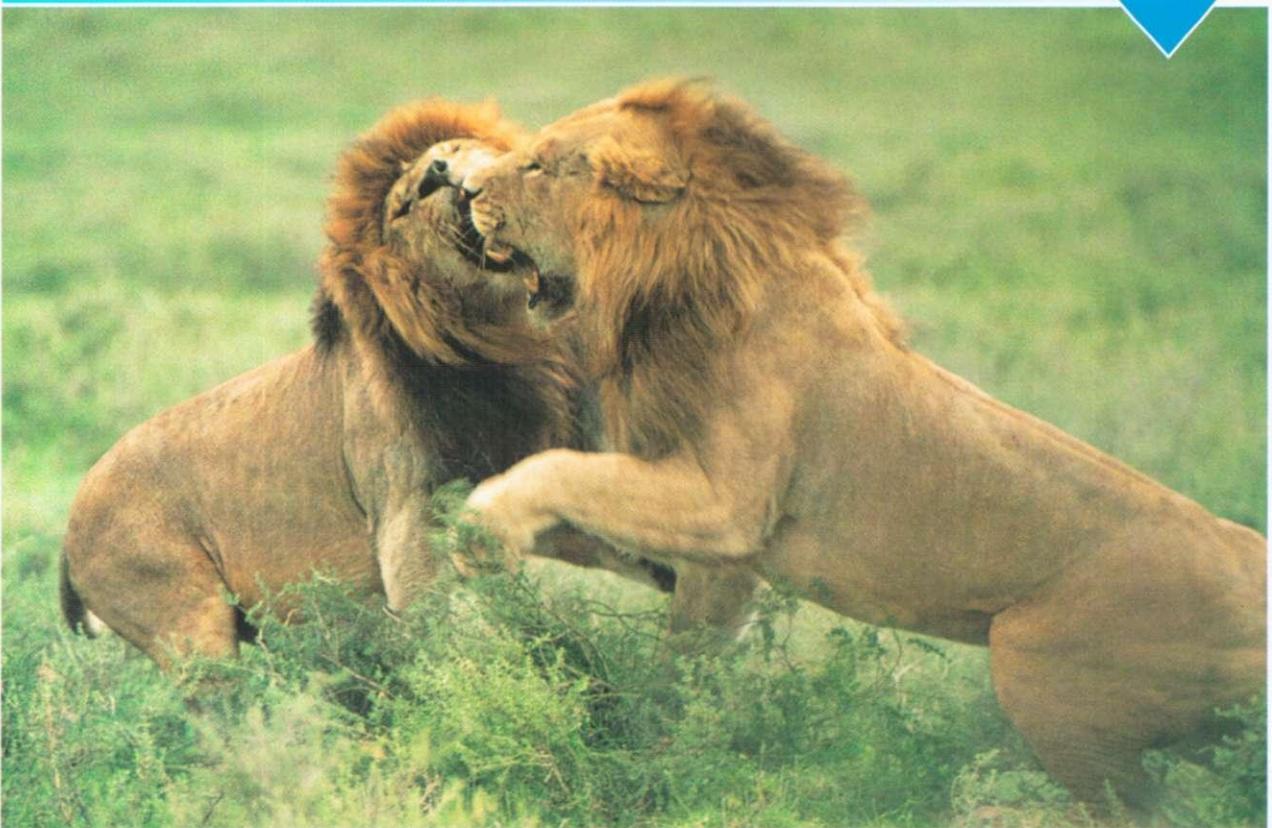
У левиному прайді полюють переважно левиці. На полювання вони зазвичай виходять разом. Намітивши здобич, вони непомітно підкрадаються до неї, потім одна з левиць різким кидком сполохує її й жene до групи, яка причаїлася. Збивши жертву з ніг, левиця хапає її за голову й душить, а тій на допомогу вже поспішають інші. Багато часу леви відпочивають, перетравлюючи їжу.

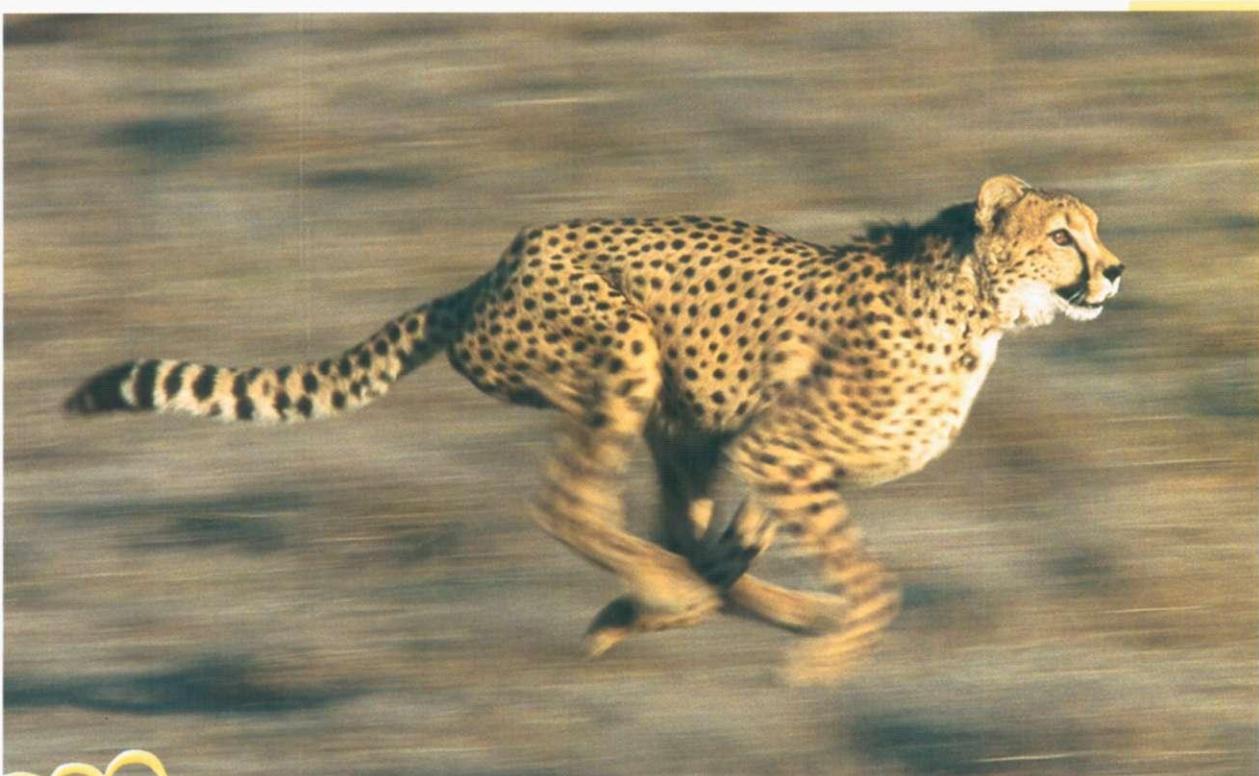
В азіатського лева голова менша, ніж в африканського, а грива не така пишна. Заповідний Гірський ліс в Індії — єдине місце на землі, де збереглися ці надзвичайно рідкісні звірі.

Пишна грива захищає шию лева від ударів кігтів суперника під час двобою і допомагає справити враження на самок. Ця прикраса з'являється у самців у віці двох років.

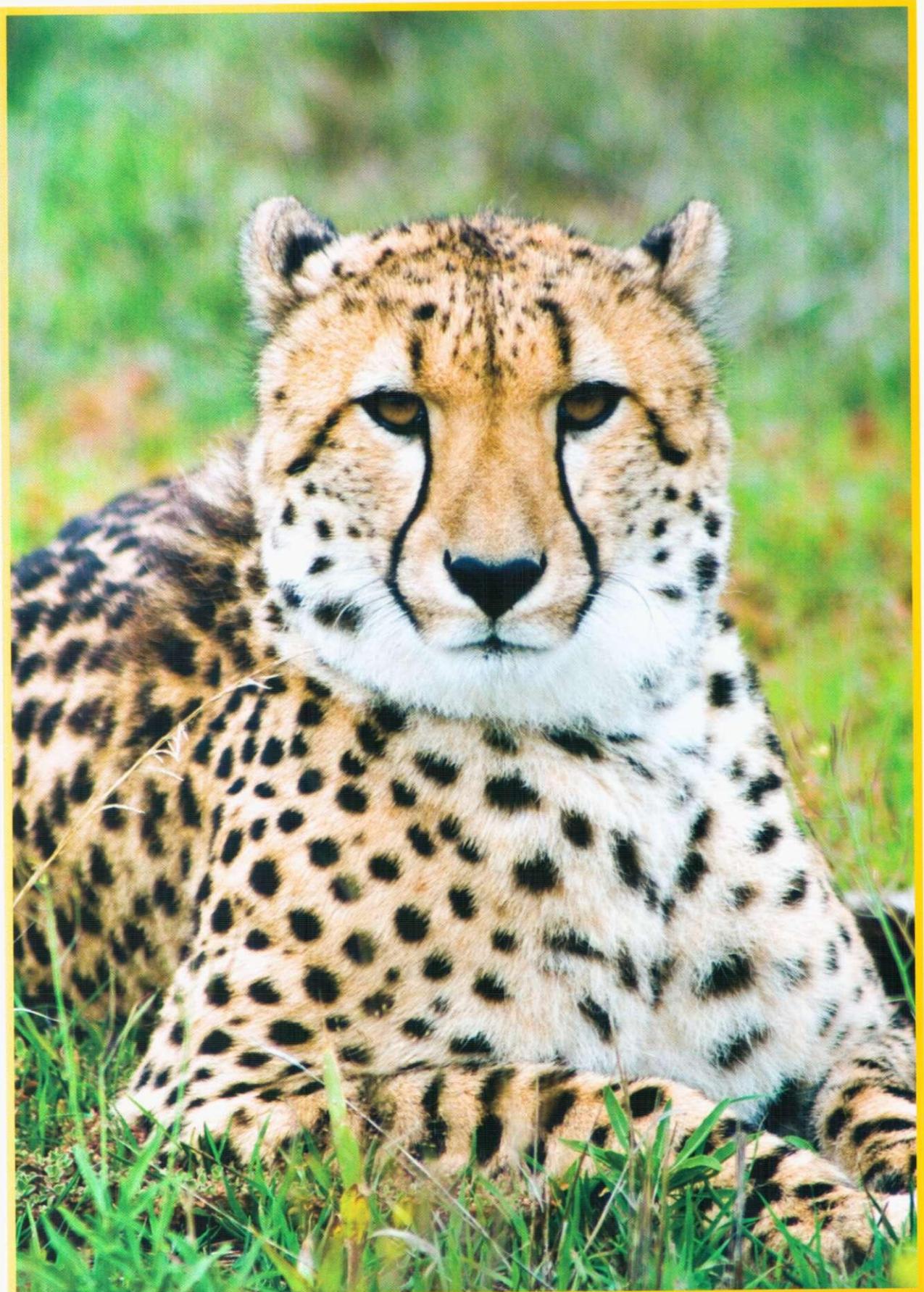

ГЕПАРД

Гепард — представник тих котячих, які мають найдовші ноги. Він мешкає переважно в африканських саванах. Живуть гепарди поодинці або парами, іноді родинами. Полюють на зайців, шакалів, антилоп, страусів. Цей зіркий звір відшукує в савані підходящу жертву, підкрадається до неї, а потім переслідує її на величезній швидкості, збиває з ніг і хапає за горло. Міцні кігті гепарда не втягуються в подушечки лап, тому він не може послизнутися, і саме з цієї причини здатний робити круті повороти на бігу. Гепарди легко приручаються, і раніше їх використовували як мисливських тварин.

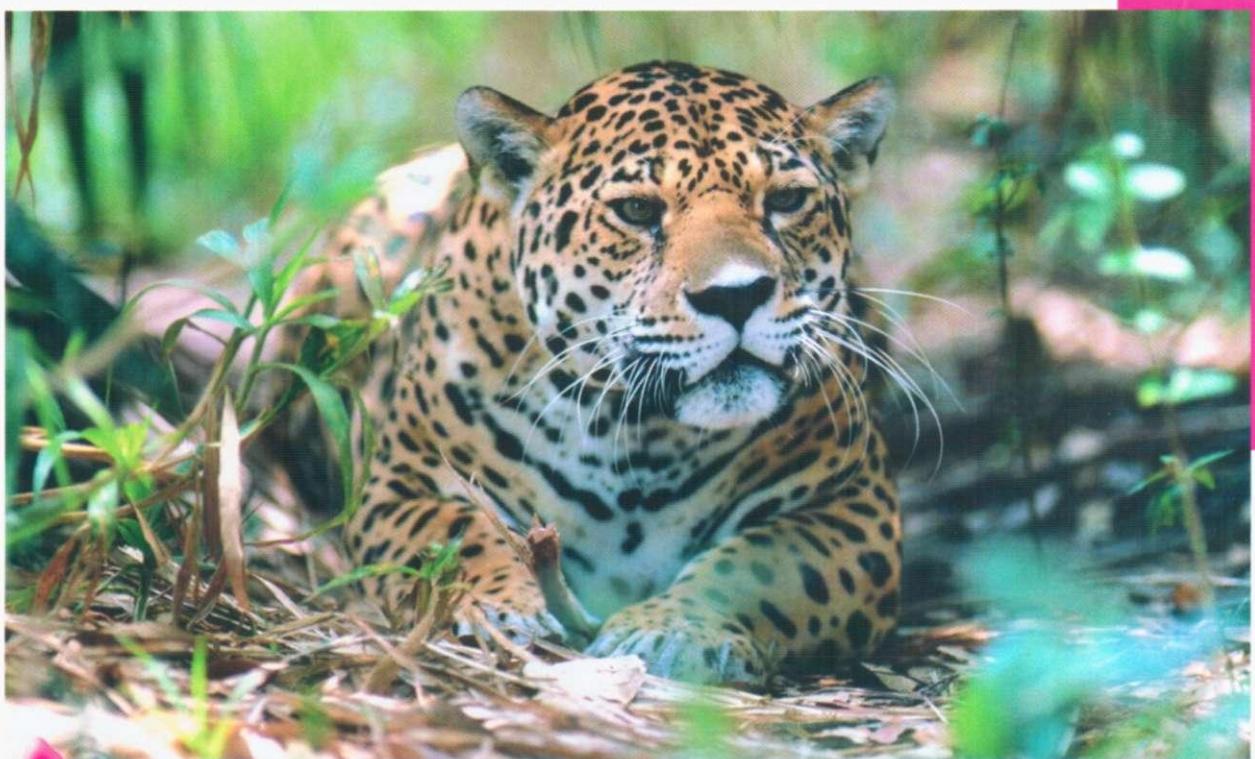

Гепард — найшвидший бігун у світі тварин. За лічені секунди він здатний розвинути швидкість понад 110 кілометрів на годину, але бігти з такою швидкістю довго не може. Не наздогнавши жертву на перших 300 метрах, він більше її не переслідує.

ЯГУАР

Ягуар живе у тропічних лісах Центральної і Південної Америки. Його шкуру прикрашають темні кільця та плями, а іноді зустрічаються звірі, які мають чорне забарвлення. Ягуар тримається поблизу водойм, куди приходять на водопій його жертві. Він нерідко пливе, щоб схопити довгими, гострими кігтями рибу або добути каймана, убивши його одним укусом у потилицю. Щелепи в ягуара дуже міцні: він здатний розгризти навіть міцний панцир черепахи. Ягуар дуже потайливий і терплячий. Він спритно лазить по деревах і нерідко відпочиває серед гілок. Крім величезної змії анаконди, єдиним ворогом ягуара є людина, але найбільше його існуванню загрожує знищення тропічних лісів.

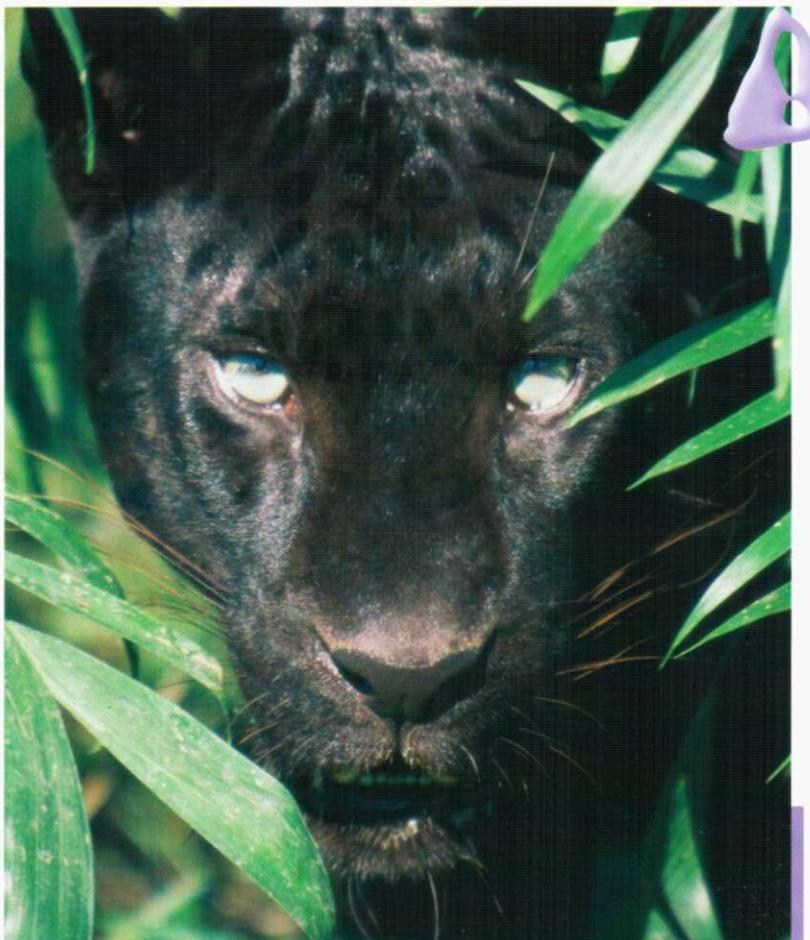

У перекладі з мови індіанців «ягуар» означає «дикий звір, який убиває здобич у стрибку». «Ягуар» — це також назва красивих і потужних автомобілів і літаків-винищувачів.

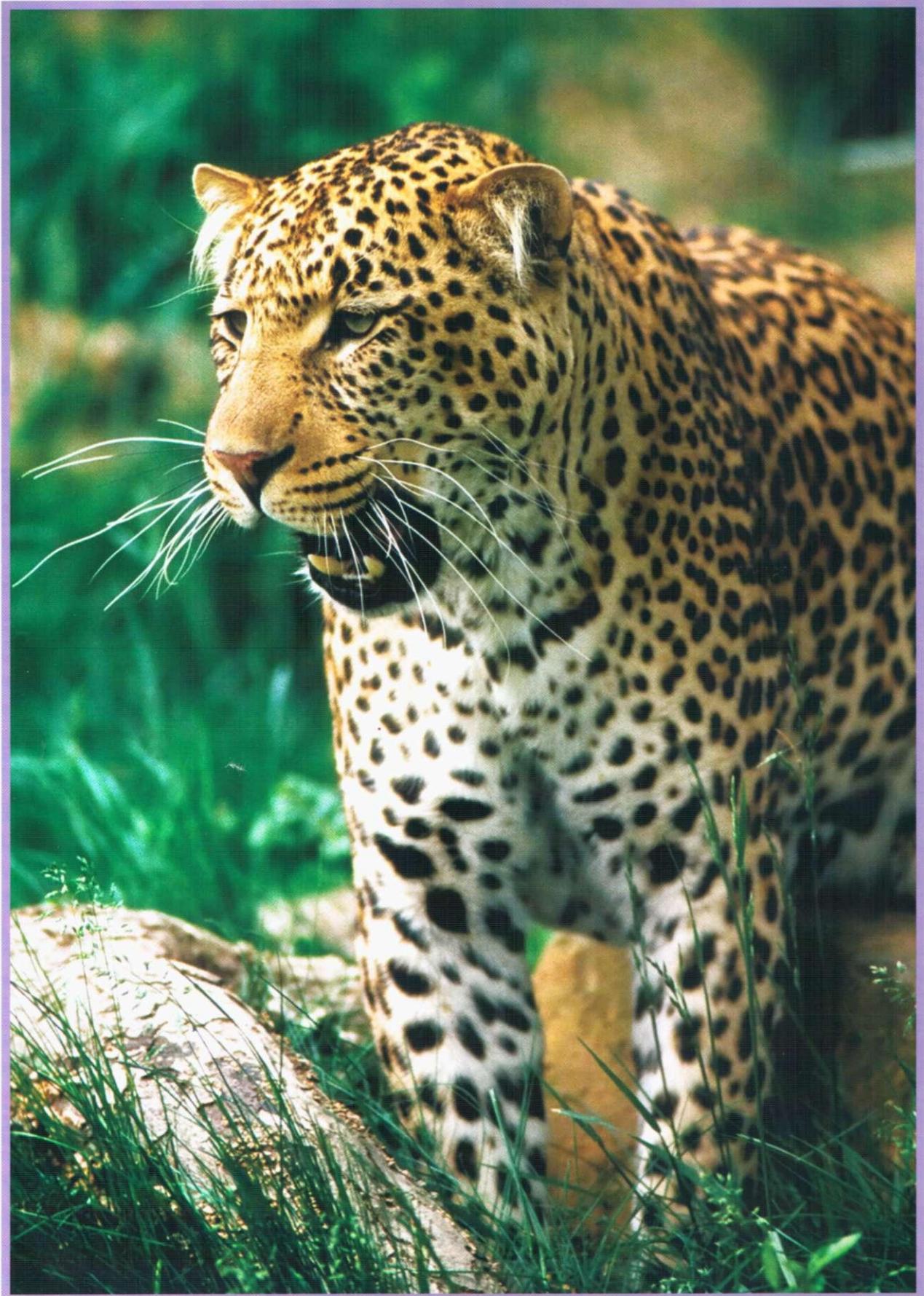
ЛЕОПАРД

Леопард досить поширений в Азії й Африці. Його шкура всіяна темними плямами у вигляді розеток. Це забарвлення маскує хижака. У леопардів, які мешкають у лісі, її тло темніше, а плями яскравіші; у тих, які живуть у саванах і серед скель, тло світліше, а плями більш розмиті. Леопард добре лазить по деревах і проводить багато часу, лежачи на гілці і оглядаючи з висоти свою мисливську ділянку. Іноді він затягує на дерево свою здобич, щоб уберегти її від великих хижаків і трупоїдних тварин. Леопард веде усамітнений спосіб життя, полює в сутінках і вночі. Здобиччю йому служать антилопи, мавпи, птахи, змії, кози, а іноді навіть риба.

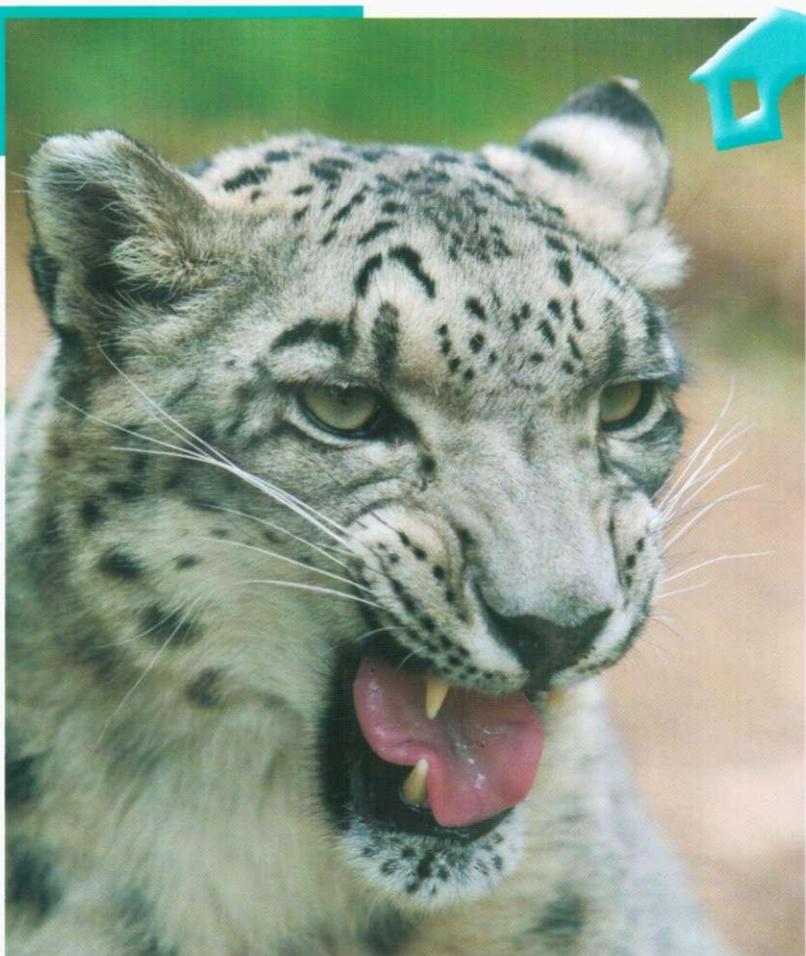
Леопардів із темним хутром зазвичай називають пантерами.

Такі звірі найчастіше зустрічаються на острові Ява: вони живуть у півмороку тропічного лісу, і темне забарвлення служить їм чудовим маскуванням. На темному тлі їхнього хутра можна розглянути ще темніші плями.

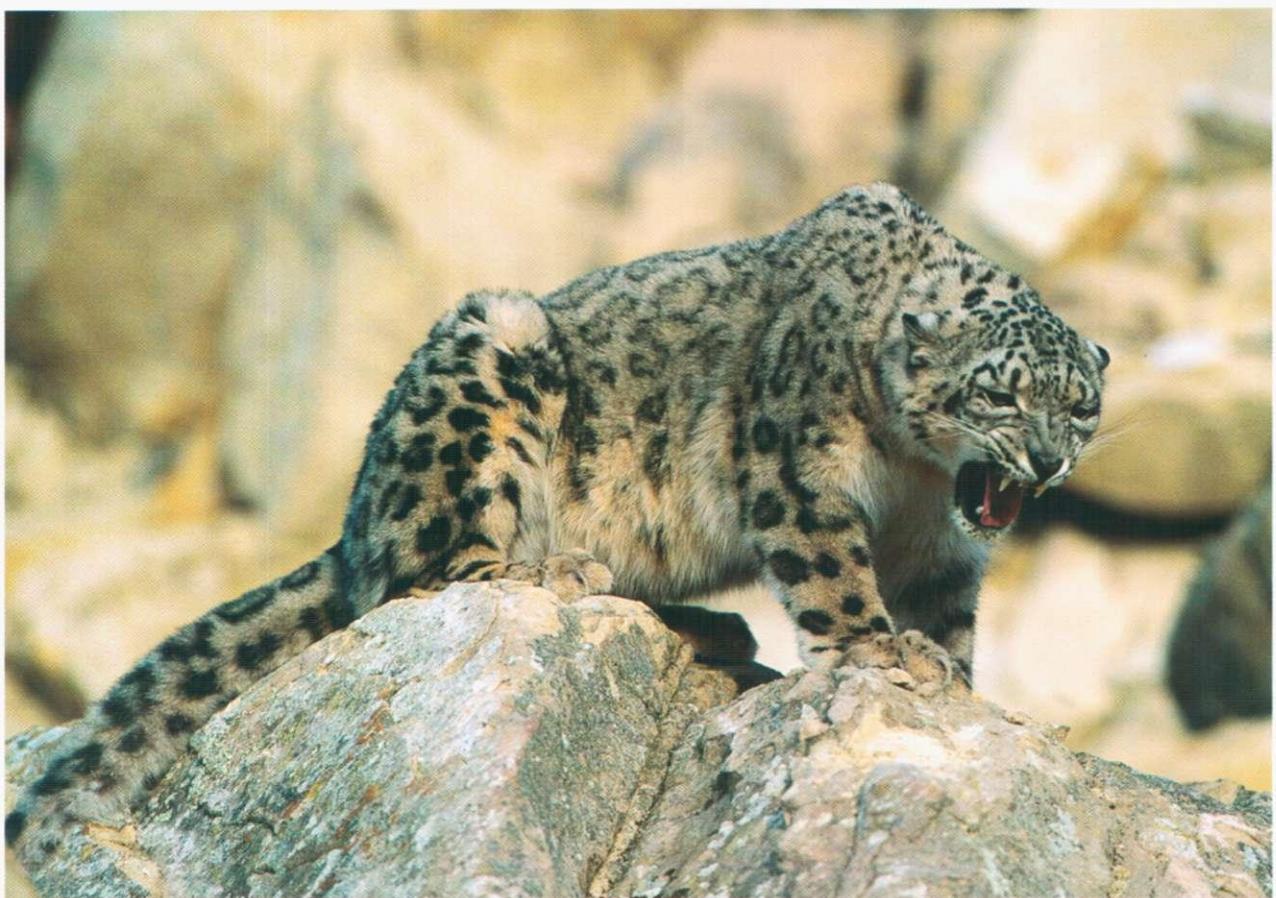

СНІЖНИЙ БАРС

Сніжний барс, або ірбіс, звичками нагадує малих котів (він не ричить, а муркоче), але, як у великих котів, зіниця у нього кругла. Барс зустрічається в гірських районах Середньої і Центральної Азії. Улітку він полює високо в горах, де цілий рік лежить сніг, нападаючи із засідки на гірських козлів, бабаків і зайців. Узимку спускається нижче по схилах і добуває в гірських лісах оленів і кабанів. Барс дуже чутливий і обережний. Хоча цей звір усюди суворо охороняється законом, він скрізь став рідкісним. Головну небезпеку для барса являють браконьєри, які полюють на нього заради дуже цінного хутра.

Сніжний барс чудово пристосований до життя в умовах високогір'я: світло-сіре забарвлення шкіри з темним малюнком маскує його серед снігів і скель; пишне хутро захищає від суворих холодів, а широкі подушечки лап не дають йому провалюватися у сніг.

ПУМА

Пуму, або кугуара, іноді ще називають гірським левом. Цей звір поширений у Північній і Південній Америці. Пума зустрічається і у тропічних лісах, і на трав'янистих рівнинах, і в горах серед скель. У пум, які живуть у північних районах, жовтувате хутро, більш пишне, ніж у мешканок теплого клімату. Пума полює із засідки на оленів, ланей, гірських баранів і зайців. Збивши жертву з ніг, вона вбиває її укусом у потилицю. Як і решта кішок, вона часто залишається без уподобаної дичини, оскільки не може переслідувати її довго. Іноді пума нападає на домашню худобу, і за це її нещадно переслідують фермери.

Пума здатна без розбігу підстрибнути на висоту 7 метрів, вона може без шкоди для себе зістрибнути з висоти 18 метрів (приблизно шестиповерховий будинок). У разі небезпеки пума рятується вплав або швидко видряпувється на дерево.

Рись

У рисі довгі китички на вухах, пухнасті «бакенбарди» і короткий хвіст. Звичками вона нагадує домашню кішку: так само вигинає спину і шипить. Рись полює тільки вночі, а вдень дрімає де-небудь у кроні дерева або серед скель. З усіх котячих рись — найуніверсальніший хижак. Вона живе і в суворих тайгових лісах, і в горах. Рись із однаковою спритністю лазить по деревах і видряпуеться на скелі. Пухнасте хутро захищає її від суворих морозів, а довгі лапи із широкими подушечками дозволяють ходити по глибокому снігу. Цей сильний звір може вполювати козулю або молодого оленя, але основна здобич рисі — зайці, полівки та птахи. Рисі поширені в Європі, Азії й Північній Америці, але скрізь нечисленні.

Рись веде усамітнений спосіб життя. Кошенят самка виховує сама. Уже у двомісячному віці дитинчата починають учитися полювати. Із матір'ю вони залишаються близько року.

Канадська рись

Руда рись

Євразійська рись

Іспанська рись

КІШКА-РИБАЛКА

Кішка-рибалка мешкає у тропічних лісах Індії, Суматри, Яви й Індокитаю, завжди поблизу водойм. Це досить велика кішка вагою до 10 кілограмів. На відміну від більшості кішок, кігті в неї втягаються не до кінця, а хвіст трохи вкорочений. Хутро в неї таке цупке, що здається колючим на дотик. Назва цієї кішки пов'язана з її улюбленим способом полювання: вона ловить рибу й жаб. На свою здобич чатує, сидячи на березі, а потім блискавичним рухом лапи викидає її на берег або стрибає за нею у воду. Кішка-рибалка веде усамітнений спосіб життя. У природі вона зустрічається все рідше через велику кількість мисливських пасток, які використовують місцеві жителі.

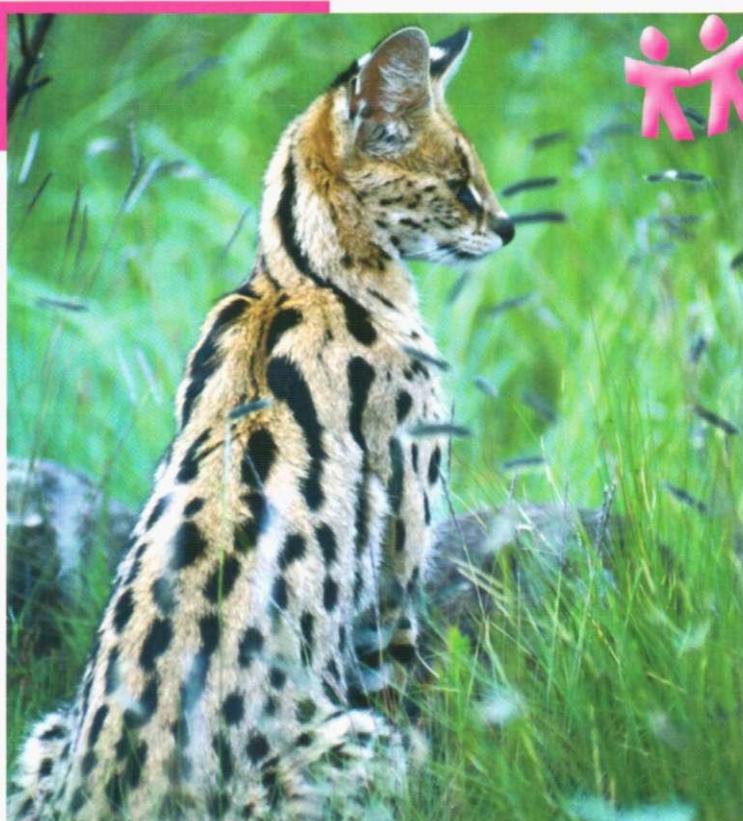

Як видно,
не всі кішки
бояться води!
У кішки-рибалки
пальці навіть
з'єднані невеликою
перетинкою, що
дозволяє їй швидше
плавати і ходити,
не провалюючись,
заболоченими
місцевостями.
А в азарті риболовлі
ця кішка може навіть
пірнути за здобиччю
у воду!

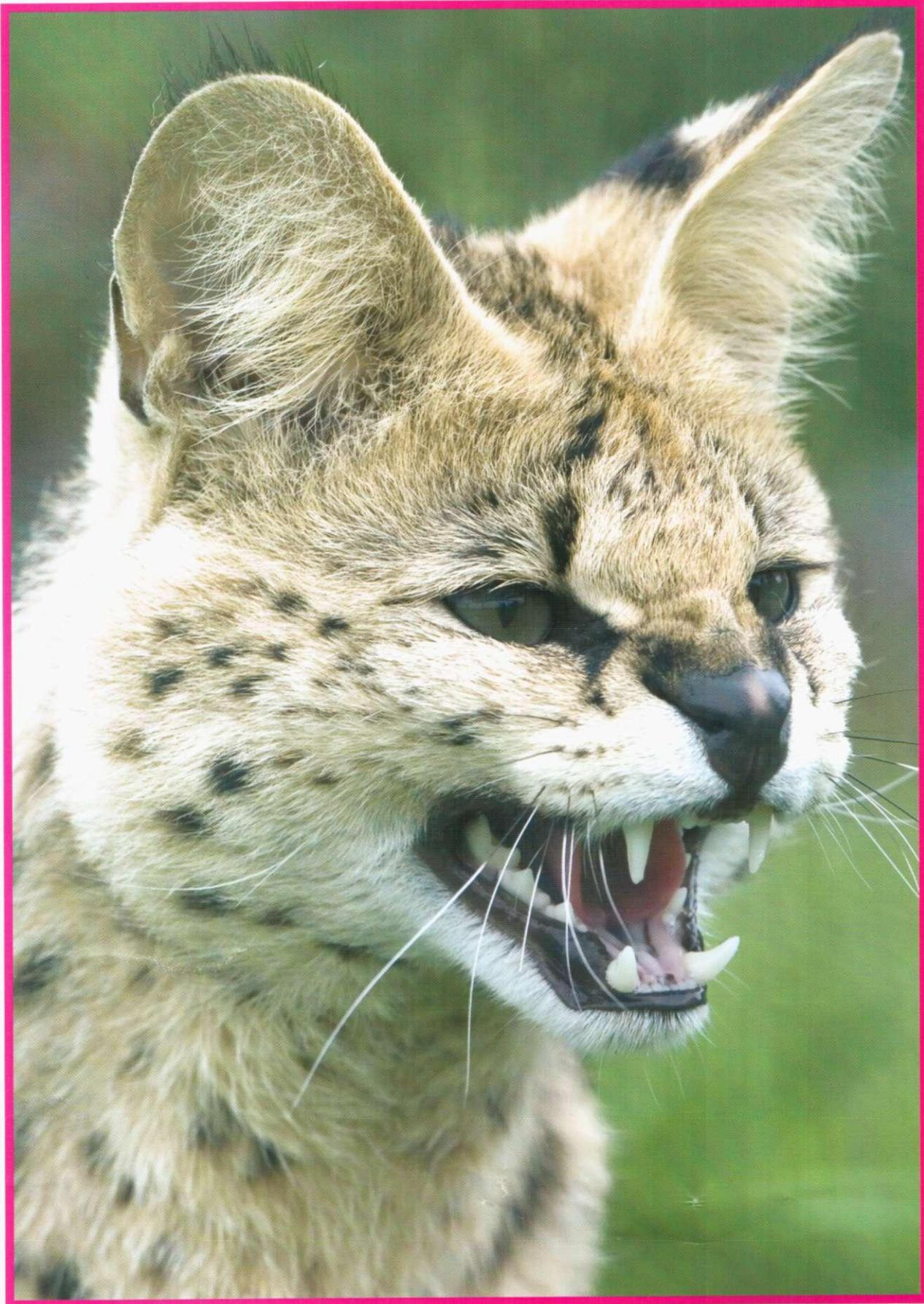

СЕРВАЛ

Сервал має найбільші вуха з усіх кішок. До того ж у нього надзвичайно довгі, як для кішок ноги, завдяки яким він може швидко бігати серед високої трави африканської савани. Плямисте забарвлення робить цю кішку непомітною і для ворогів, і для жертв. Сервал здобуває собі їжу полюванням на птахів, гризунів або дрібних антилоп, не гидує комахами і при нагоді поїдає плоди рослин. Полює він зазвичай із за-сідки або полохає дрібну дичину в заростях трави, а потім убиває її ударом лапи. Сам він іноді стає здобиччю леопарда, але головну загрозу для сервала становить людина, яка полює на нього заради красivoї шкурки. Сервал някає, муркоче й шипить, точнісінько як домашня кішка, і легко приручається.

Сервал може стрибати в довжину на 4 метри. Він живе усамітнено, а межі мисливської ділянки позначає крапельками своєї сечі, яка має сильний запах. Якщо двом самцям трапляється зіштовхнутися один з одним, вони піdnімають шерсть, гарчать і намагаються вдарити суперника кігтями. Але в період розмноження самкам дозволяється безперешкодно заходити на ділянки самців.

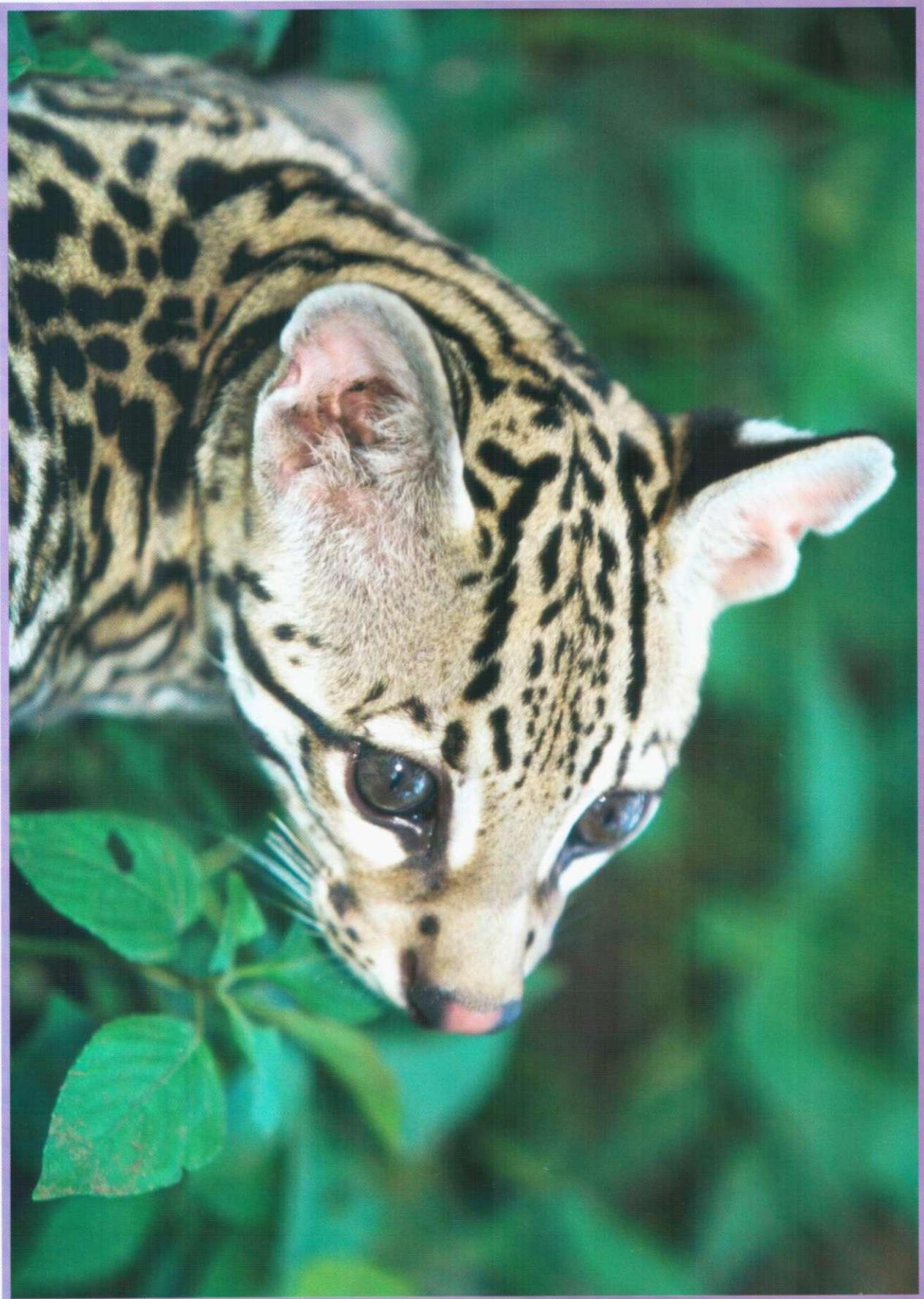

ОЦЕЛОТ

Оцелот приблизно вдвічі більший, ніж домашня кішка. Він мешкає в лісах Центральної та Південної Америки. Ця плямиста кішка веде усамітнений спосіб життя: навіть члени родинної пари полюють на різно. На свою здобич (мавп, змій, гризунів) оцелот полює вночі: непомітно підкравшись до жертви, він раптово стрибає на неї, хапає кігтями й убиває укусом у шию. Цей спритний звір легко видряпуються на дерево, хоча більше часу проводить на землі. Він добре плаває, але без необхідності намагається у воду не лізти. Оцелоти охороняються законом, але все рідше зустрічаються у природі через знищенння лісів, де вони живуть. Заради красивого хутра на них полюють браконьєри.

Шкура оцелота всіяна яскравими плямами з темною облямівкою. Від них і походить назва цієї кішки: у перекладі з латини слово «оцелатус» означає «у формі вічка». Цей плямистий візерунок унікальний у кожного звіра, як у нас — відбитки пальців.

МАРГАЙ

Маргай — родич оцелота. Він дуже схожий на нього. Однак маргай відрізняється трохи меншими розмірами, хвіст у нього довший, а очі більші, ніж в оцелота. Маргай мешкає у тропічних лісах Південної Америки, де полює у кронах дерев на птахів і мавп. Ця кішка з легкістю видряпується на дерево та пересувається по гілках, чіпляючись за них сильними пазуритими лапами та використовуючи свій довгий хвіст як балансир. Небезпека зникнення йому поки не загрожує, хоча викликає занепокоєння незаконне полювання на нього заради красивого хутра й торговілі кошенятами, яких утримують у дома як домашніх улюблениців.

Маргай чудово пристосований до деревного способу життя. Він навіть може, як білка, спускатися по стовбуру головою вниз. Здатний стрімко розвернутися на вузькій гілці та повисати на ній, вчепившись кігтями задніх лап.

ПОКАЖЧИК НАЗВ ТВАРИН

А

- Азіатський лев 47
Американський пугач 30
Амурський тигр 40, 41
Андський кондор 14
Африканський білобокий гриф 15
Африканський вухатий гриф 12, 13
Африканський лев 45

Б

- Балобан 18
Бенгальський тигр 40, 42
Беркут 8
Білоголовий орлан 8, 9
Білоголовий сип 14
Білониця совка 28
Бойовий орел 10
Болотяна сова 30
Боривітер 19
Бородач 15

В

- Великі кішки 39
Вухата сова 28

Г

- Гепард 39, 48
Грифи 12

Д

- Денні хижі птахи 7

Е

- Євразійська рись 60

З

- Звичайна гарпія 11
Звичайний канюк 24

І

- Індокитайський тигр 43
Іспанська рись 61

К

- Каліфорнійський кондор 14
Канадська рись 59

Каракара 18
Кафський орел 11
Кішка-рибалка 62
Королівський гриф 12
Котячі 38, 39
Кречет 16
Кроляча сова 34

Л
Лев 44
Леопард 52

М
Малі кішки 39
Маргай 68

Н
Неясить
бородата 35
Нічні хижі птахи 7

О
Орел-скоморох 11
Орли 8
Оцелот 66
Очкова сова 35

П
Пантера 52
Північноамериканська
совка 31
Підсоколик малий 18
Плямиста сова 34
Полярна сова 32, 33
Попелястий сокіл 19

Пугач 28, 29
Пума, або кугуар 56

Р
Рись 58
Руда рись 60

С
Сапсан 16, 17
Сервал 64
Середземноморський сокіл,
або ланер 19
Сипуха 32
Сіра сова 27, 34
Скопа 22
Сніжний барс, або ірбіс 54
Сови 7, 27, 28, 32
Соколи 16
Степовий орел 10
Суматранський тигр 42

Т
Тигри 40, 42

Х
Хатній сич 35
Хижі птахи 6

Ч
Чорний гриф 15

Я
Ягуар 50
Яструби 20
Яструб малий 20

УДК 087.5
ББК 92
Б97

Науково-популярне видання

Серія «Фотоенциклопедія тварин» заснована у 2009 році

Genevieve de Becker **Беккер Женев'єв де**

RAPACES НЕБЕЗПЕЧНІ ТВАРИНИ
FÉLINS (Хижі птахи, дики кішки)

Для читання дорослими дітям

Переклад О. Блешко
Головний редактор Ю. Савіцька
Літературний редактор Н. Ковтун
Верстка К. Зінкевич
Коректор Т. Кабалюк

Підписано до друку 02.09.2009. Формат 84x108 1/16.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 7,56. Тираж 3000 прим.
Замовлення № 5395.

ТОВ «Перо».
04071, Київ, вул. Нижній Вал, 19/21Е.
Тел.: (044) 498-11-97.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції, серія ДК № 2434 від 10.02.2006 р.

З питань оптової торгівлі звертайтеся за тел.: (044) 498-11-97.

Наша адреса в Інтернеті: www.pero-press.com.ua

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом у ТОВ «Фактор-Друк».
61030, Харків, вул. Саратовська, 51.
Свідоцтво ХК № 120 від 21.10.2004 р.

- Беккер Ж. де**
Б97 Небезпечні тварини. — К.: ТОВ «Перо», 2009. — 72 с. — (Серія «Фотоенциклопедія тварин»).
ISBN 978-966-462-338-1 (серія)
ISBN 978-966-462-339-8
Ця книга розповідає про найспритніших мисливців планети — хижих птахів і диких кішок, про їхній спосіб життя та звички. Чудові фотографії зроблять читання ще більш захопливим і пізнавальним.
Для широкого кола читачів.

УДК 087.5
ББК 92

ISBN 978-966-462-338-1 (серія)
ISBN 978-966-462-339-8

© 2008 Editions CARMEL S.A.
Otto de Mentockplein 19 1853 Strombeek-Bever — Belgium
© ТОВ «Перо», 2009

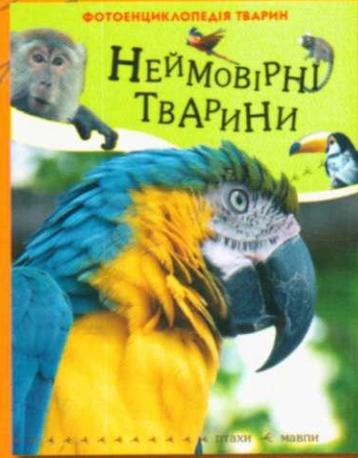
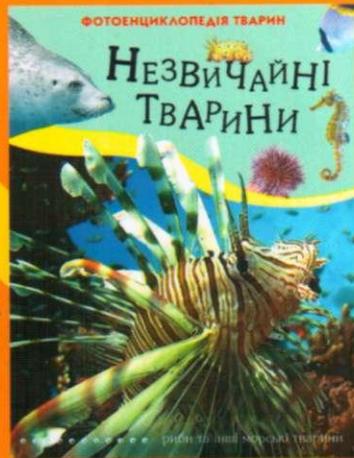

Книги серії

«Фотоенциклопедія тварин»

зайомлять дітей із дивовижно різноманітним світом диких тварин. Видання містить безліч барвистих фотографій, що роблять процес пізнання ще більш цікавим.

У серії виходять книги:

ISBN 978-966-462-339-8

9 789664 623398